

TERVON HYVINVOINTIKERTOMUS 2025

HYVINVOINTI TÄNÄÄN-
ELINVOIMAA HUOMENNA

Hytekertomuksen taustaa

-hyvinvoivat asukkaat ovat elinvoimaisen kunnan edellytys-

- Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä (Kuntalaki 410/2015, 1 § ja Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6§).
- Vuosittainen hyvinvointikertomus on kunnan lakisääteinen raportti, joka kuvaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin tilaa, kehitystä sekä toteutettuja toimenpiteitä. Se on osa laajempaa valtuustokausittaista (4 vuotta) hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa, ja se raportoidaan valtuustolle vuosittain.
- Tervolaisten hyvinvoinnin edistämistyötä ohjaa laaja hyvinvointikertomus 2021-2025 ja laaja hyvinvointisuunnitelma
- Tervon laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021-2025 on tarkasteltu ja pohdittu laajemmin tervolaisten hyvinvointia eri ikäryhmittäin neljältä vuodelta. Siinä on tuotu esille tilastojen valossa Tervon hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyön vahvuudet ja huolenaiheet sekä kirjattu johtopäätöksiä ja toimenpide-ehdotuksia
- Tervon hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat pitävät sisällään arvioinnit niiden väestöryhmien tilasta, joita on pystytty Tervon pienen väestörakenteen vuoksi mittaamaan ja tarkastelemaan

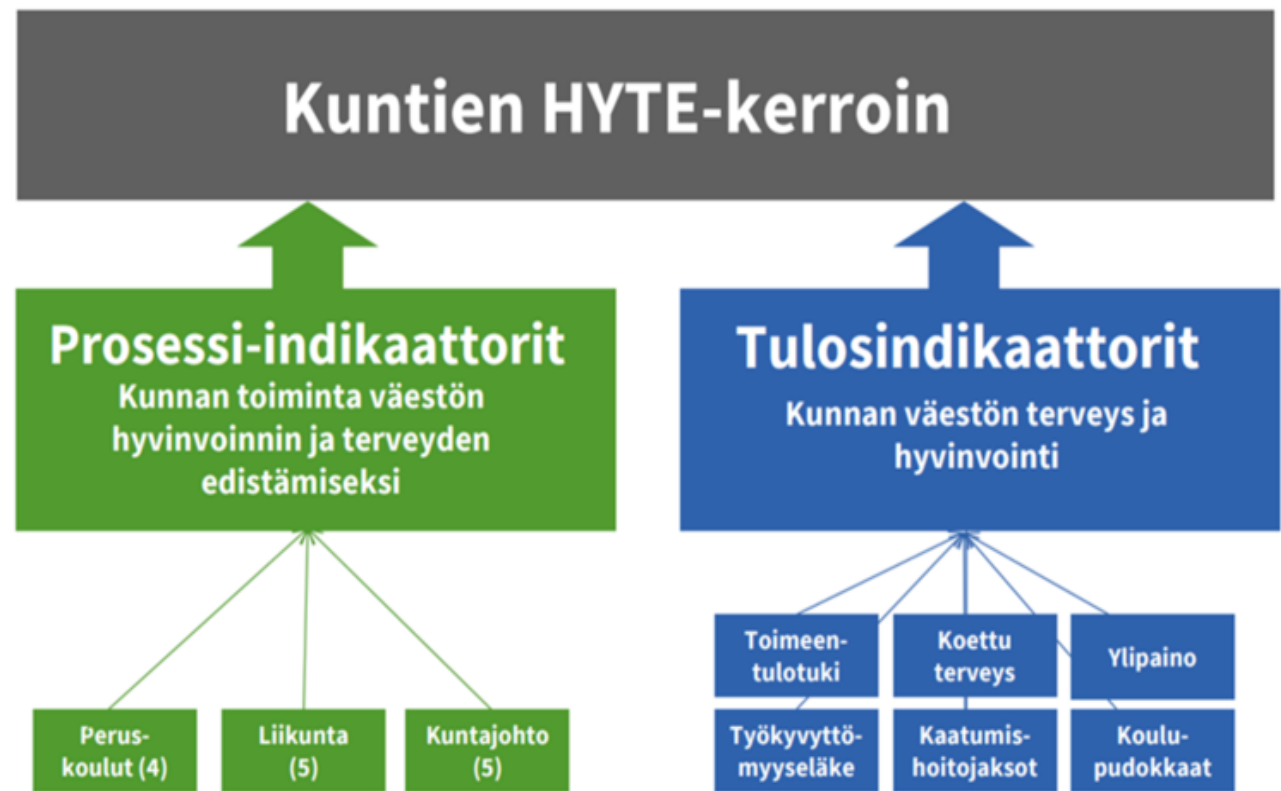
MIKÄ HYTE-KERROIN?

TERVO:
2024 > 52
2025 > 64

19,60 €
/asukas
2025

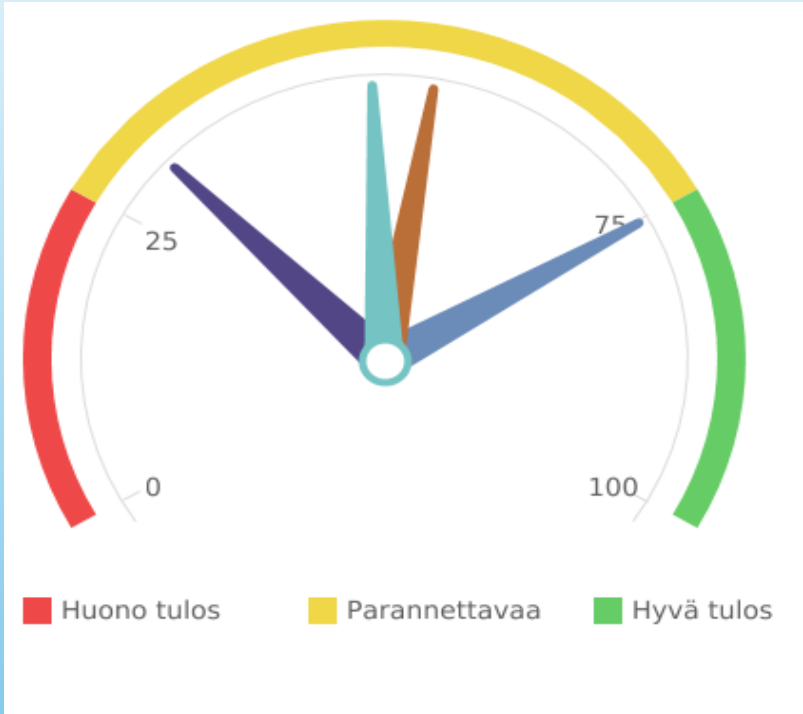
- Vaikuttaa kunnan saamaan valtionosuuteen = kannustin kunnalle
- KUNTA EDISTÄÄ ASUKKAIDENSA HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ > PAREMPI HYTEKERROIN > ENEMMÄN VALTION RAHAA KUNNALLE

NÄIN SE
MITATAAN

TEAVIISARI

Kaikki sektorit : Tervo 2025

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Liikunta
- Kulttuuri

	Tervo	Koko maa
Kaikki sektorit	52	72
Kuntajohto (2025)	75	87
Perusopetus (2023)	54	64
Lukiokoulutus	..	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta (2024)	31	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri (2025)	49	77

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Kaikki sektorit	52	53	60	59	59	63	63	49	46	55	55	53	53	60	48	36	33	33
Kuntajohto	75	..	75	..	72	..	78	..	..	..	..	..	50	..	..	..	..	..
Perusopetus	..	..	54	..	59	..	50	..	41	..	58	..	..	..	..	..	..	..
Lukiokoulutus	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Liikunta	..	31	..	62	..	66	..	..	..	..	..	57	..	59	..	43	..	..
Hyvinvointialueet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Kulttuuri	49	..	51	..	43	..	67	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Kuntajohto yltää nipin napin hyvää tulokseen. Perusopetuksessa, kulttuurissa ja liikunnassa parannettavaa. Näihin jatkossa pystyttävä panostamaan vielä enemmän TEAviisarin osalta.

Työllisyys, toimeentulo ja asuinympäristö

Työttömyysaste:
2025 11,8%
2024 11,4%

Pitkäaikaistyötöntä:
2025 13
2024 18

2025
Työkokeilussa 1
Työvalmennuksessa
3

Työttömät
työnhakijat:
2025 **71**
2024 **63**

- Työttömyysaste pysynyt lähes samana
- Pitkäaikaistyöttömien määrä laskenut
- 3 kunnan työllisyys- ja kotoutumiskoordinaattori aloittanut syksyllä
- Työttömien työnhakijoiden määrä hieman noussut

Vaikeasti
työllistyvät 15-
64-vuotiaat:
2024 6,5%
2023 5,3%

Työkyvyttömyysindeksi:
2023 209,0
Koko maa 100,0

Työkyvyttömyysindeksin arvo on sitä suurempi,
mitä yleisempää työkyvyttömyys alueella on

Tervon yrittystoiminta ja Savogrow

Kehitysyhtiö Savogrow Oy on toteuttanut vuonna 2025 Tervossa yritysneuvontaa sekä hanketoimintaa.

Tervossa on n. 130 yritystä. Uusia yrityksiä Tervoon perustettiin 5 kappaletta vuonna 2025. Yritysneuvontaa annettiin: sukupolvenvaihdoksiin, yrityksen toiminnan kehittämiseen sekä erilaisten yritystukien hakemiseksi.

Yrittäjien osaamisen lisäämiseksi käynnistyi Kyvykäs-hanke, joka tarjoaa yrittäjille monipuolista koulutusta. Kyvykäs-hankkeessa koottiin loppuvuonna Tervo-Vesanto-Keitele alueelta hyvinvointiryhmä yrittäjille. Hankkeessa toteutetaan myös henkilökohtaista sparrausta yrittäjille hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kehitysyhtiö Savogrown hankkeet Tervoon: valmistui ilmastosuunnitelma, kotoutettiin maahanmuuttajia sekä luotiin koko Savogrown alueen gravel-reitistö. Tervon kunnan oman luontoreittihankkeen toteutuksen valmistelu kilpailutuksineen oli merkittävä osa-alue työtä.

Liikenneturvallisuustyö Tervossa

Toiminnan perustan muodostavat eri hallinnonaloilla tehtävä käytännön liikenneturvallisuustyö ja sitä täydentää eri sidosryhmien tekemä työ

MITÄ ON TEHTY:

- Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontunut 2 kertaa: Elinvoimakeskus, Liikenneturva, kunnan HYTEkoordinaattori, kunnan vapaa-aikasihteri
- Kunnan somepäivityksiä tehty lähes kuukausittain, infoa jaettu sekä koulun että varhaiskasvatuksen kautta
- Heijastimia ja heijastavia kauppakasseja jaettu kuntalaisille yhteensä 70kpl
- Hyvin hoidetut piha-alueet ja liikenneväylät> aktiivinen keskustelu palveluntuottajien kanssa
- Aktiivinen tiedotus kuntalaisille koulu- ja kirjastorakennuksen remontti- ja liikennejärjestelyistä
- Varhaiskasvatuksen henkilöstö on suorittanut Liikenneturvan liikennekasvatusaiheisen verkkokurssin
- Varhaiskasvatuksessa käytössä liikenneturvallisuuden vuosikello (pyöräilypäivä 2x vuosi)

Tervo

Liikenneturvallisuusryhmä

Tervon kunnan liikenneturvallisuusryhmän jäsenten osallistumisprosentti oli vuonna 2025 50 % sekä kuntajäsenten että koko ryhmän osallistujien osalta.

Turvalliset ajonopeudet	Ajoterveys hallussa	Turvallisesti pääteillä	Turvallisesti taajamissa kävelten ja pyörältä	Nuorten turvallinen liikkuminen	Iäkkäiden turvallinen liikkuminen
Toimijan ajankohtaiskirjeet	Toimijan ajankohtaiskirjeet	Toimijan ajankohtaiskirjeet	Toimijan ajankohtaiskirjeet	Toimijan ajankohtaiskirjeet	Toimijan ajankohtaiskirjeet
Toimijan teams-tietoiskut	Toimijan teams-tietoiskut	Toimijan teams-tietoiskut	Toimijan teams-tietoiskut	Toimijan teams-tietoiskut	Toimijan teams-tietoiskut
Verkkokurssi liikenneturvallisuusryhmäläisille	Verkkokurssi liikenneturvallisuusryhmäläisille	Verkkokurssi liikenneturvallisuusryhmäläisille	Verkkokurssi liikenneturvallisuusryhmäläisille	Verkkokurssi liikenneturvallisuusryhmäläisille	Verkkokurssi liikenneturvallisuusryhmäläisille
Koulurakennuksen remontti ja liikennejärjestelyt	Huoli viikonloppuisin päihtyneenä ajavista, mietitty lisävalvonnan mahdollisuutta pe-la –iltoihin		Koulurakennuksen remontti ja liikennejärjestelyt	Koulurakennuksen remontti ja liikennejärjestelyt	Liikenneturvalta vierailtu vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa
Kesän aikana toteutettu nopeusrajoitusmuutoksia			Liikenneturvallisuusviikolla toteutettu pyöräilypäivä	Käyty läpi nuorisovaltuustolle suunnattu kysymyspatteristo	
Todettu, että taajama-alueella tullaan todennäköisesti laskemaan nopeusrajoitusta.			Liikenneturvallisuusinfo alakoulujen opettajille	Poliisit vierailleet koululla	
				Nuoria valistettu osana perustyötä	

Siirry seuraava

Tervon talousarvion ja taloussuunnitelman HYTETAVOITTEET 2025

Tavoite 1. Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen

- KYSELYT kuntalaisille: päiväkotit 13 kpl, myös lapsille, ympäristöterveyspalvelut 1, vapaa-aikatoimi 1, nuorisotoimi 1, koulun palautekyselyt
- Digiopastusta vapaaehtoisvoimin järjestetty viikoittain Mantulla, kotikäynnein ja etäopastuksella yhteensä 59 krt
- Järjestöjen monipuoliset tapahtumat ja harrastetoiminta tavoittanut todella aktiivisesti kaikenikäisiä
- Tapahtuma-avustukset maksuttomien tapahtumien järjestämiseen kunnassa
- Vanhus- ja vammaisneuvoston kokoukset 2 krt vuodessa
- HYTEkoordinaattori ollut mukana eläkeliiton ja vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksissa kuuntelemassa kuntalaisten toiveita
- Järjestökokoukset 3 krt vuodessa
- Whatsapp- tiedotuskanava perustettu järjestöjen vapaaehtoisille infon jakamiseen ja tuen antamiseen+ vertaistuki+ ideat jakoon
- Maahanmuuttajille oma whatsapp-ryhmä tapahtumien ym. infoamiseen+ tapahtumat + kotoutumissuunnitelmat tehty jokaiselle
- Tervon maa- ja kotitalousseura sai MKN:n palkinnon yhteisöllisyyden edistämisestä ja maalla asumiseen kannustamisesta
- Meidän Kylän Nuoret-hanke (hankkeen kohderyhmä 15-26-vuotiaat) kokoontui 3 krt
- Nuorisovaltuuston kokoukset 6 krt; nuorisovaltuuston järjestämät tapahtumat
- Nuokkari ollut auki ke ja pe+ kesäleiri nuorille ja lapsille (n.60 lasta)
- Koululla tukioppilastoimintaa, tukioppilaat saaneet koulutusta
- Vapaa-ajan asukkaiden osallistaminen (mökkifoorumit) ei toteutunut

Suunnitellut toimenpiteet

- Ideointi- ja palautekyselyt kuntalaisille
- Järjestöpalaverit
- Kaikille avoimet/maksuttomat tapahtumat
- Vapaaehtoistyö
- Hankkeet
- Järjestöjen välinen yhteistyö, näkyvyys, järjestöpositiivisuus
>matalan kynnyksen osallistuminen
- Koulun tukioppilastoiminta
- Kaikukortin näkyvyyden lisääminen kuntalaisille> laajempi käyttöaste

Kaikukortti

Kaikukortteja jaettu 15/11> käyttöönottoaste 73,3% (jakajat Niiniveden SRK diakoni ja Etsivä Vesanto/Tervo). Näkyvyyttä ja tietoisuutta kuntalaisille ei juurikaan saatu lisättyä.

Tavoite 2. Vanhemmuus vahvistuu

- Kasvatuskumppanuutta tuetaan ja vahvistetaan neuvolassa, varhaiskasvatuksessa sekä koulussa
- Vanhempainillat 2 krt vuosi varhaiskasvatus ja koulu
- Koulussa toimii vanhempainyhdistys
- Perheille jaetaan infoa Daisyn, Wilman, infotaulujen ja somen kautta, esimerkiksi etävanhempainillat eri teemoista
- 2 krt vuodessa vasukeskustelut varhaiskasvatuksessa ja oppimiskeskustelut jokaisella luokalla koulussa huoltajien kanssa
- Lapset puheeksi-menetelmä otettu käyttöön varhaiskasvatuksessa uusille perheille ja 4-vuotiaiden lasten perheille
- Toimiva moniammatillinen tiimi perheiden tukena: neuvola, varhaiskasvatus, koulu, sosiaalitoimi, perheneuvola, puhe- ja toimintaterapeutti
- Matalalla kynnyksellä puuttuminen> ohjaus
- Koulun yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä kokoontunut 10 krt

Suunnitellut toimenpiteet

- Kasvatuskumppanuus neuvolassa, varhaiskasvatuksessa ja koulussa> vertaistuki vanhempainilloissa
- Vanhempainyhdistys
- Asiantuntijaluennot ja tietoiskut somessa sekä varhaiskasvatuksen että koulun tiedotuskanavissa

Tavoite 3. Itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen

- Päihdeinfoa jaettu Daisyn ja Wilman kautta varhaiskasvatuksessa ja koulussa
 - HYTEkoordinaattori osallistunut Pohjois- Savon HVA:n EPT palaveriin 4 krt vuodessa
 - Alustavat suunnitelmat kuntosalin uudistamiselle laadittu
 - Uuden koulun lähiliikuntapaikan suunnittelu, ml. ulkokuntosali
 - Luontoreittihanke on käynnistetty
 - Nuortenillat 2 krt viikko (yht. n.1200 käyntikertaa)
 - Järjestöt tarjoaa nuorille vapaa-ajan harrastuksia
 - 3–5-vuotiaiden lasten avoin liikuntakerho kesäkuussa
 - Lasten uimakoulut heinäkuussa
 - Kaikenikäisille tarkoitettu matalankynnyksen avoin kuntosaliopastus järjestettiin 2 krt kuntosalilla
 - Liikuntatoimi tarjosi mahdollisuuden kuntalaisille osallistua UKK-kävelytestiin kesällä 2 krt
 - Syksyllä matalan kynnyksen Liikutaan yhdessä -ryhmä kokoontui 6 krt
 - Liikuntahallin käyttöaste arkisin 58%
-
- Kaikukortteja olisi voinut jakaa aktiivisemmin ja sen mainostaminen oli huonoa
 - HYTE ja vapaa-aikatoimi olisi voinut tehdä enemmän yhteistyötä nuorten osalta> resurssi
 - Terveyttä edistäviä tapahtumia olisi voinut olla kunnan toimesta enemmän (infotilaisuudet esim. ikäihmisille ja työikäisille)

Suunnitellut toimenpiteet

- Terveelliseen ja liikunnalliseen elämäntapaan kannustaminen ja ohjaaminen (ennaltaehkäisevä päihdetyö: päiväkotia, koulu, HVA, terveydenhuolto)
- Terveyttä edistävät tapahtumat, järjestöjen toiminta
- Kaikukortin näkyvyyden lisääminen kuntalaisille> laajempi käyttöaste
- Lasten ja nuorten vapaa-aikaan panostaminen > HYTE- ja kunnan vapaa-ajantoiminta
- Nuorten omaehtoisten liikuntaharrastusten mahdollistaminen, kunnan kiinteistö-alueiden kunnossapito, harrastusmahdollisuuksien näkyväksi tekeminen (kunta, koulu, päiväkotia, kansalaisopisto, järjestöt)
- Hanke (luontoreitit)

Tavoite 4. Mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy

- Tervossa luonto ja vesistö lähellä, rauhallisuus.
- Pieni kylä> yhteisöllisyys, tuttavuussuhteet, naapuriapu
- Kunnan kulttuuriavustusten jakaminen järjestöille tapahtumien järjestämiseen
- Ikäihmisten virikepiirit joka toinen torstai x11
- Tarinatuvan suunnittelu ja osallistuminen
- Kunnan Luontoreitti-hanke käynnistetty
- Tervon tapahtumakalenteri ollut hyvin käytössä ja ajantasainen
- Luontoa on käytetty paljon oppimisympäristönä varhaiskasvatuksessa ja koulussa
- Puistoalueiden ja leikkipaikkojen tehokas resurssointi toteutui vain kartoituksen osalta
- Ennaltaehkäisevää päihdetyötä tehty resurssien puitteissa, lähinnä infon jakamista Daisyn, Wilman ja somen kautta
- HYTE-koordinaattori ollut mukana Pohjois-Savon ehkäisevän päihdetyön verkostoissa
- Työhyvinvointivuosikello henkilöstön käytössä varhaiskasvatuksessa
- Hyvinvoinnin vuosikello koululla
- Liikuntatoimi järjesti ikäihmisten virikepiiriä Tervossa. Kokoontumiskertoja 11
- Liikuntatoimi mukana ikäihmisten Tarinatuvan suunnittelussa sekä mukana toiminnassa
- Luontokohteiden ja luontoreittien mainostaminen vähäistä
- Kaikukortteja olisi voinut jakaa aktiivisemmin ja sen mainostaminen oli huonoa

Suunnitellut toimenpiteet

- Tervon luontokohteet ja liikuntareitit paremmin ja selkeämmin esille> luontokohteiden mainostaminen
- Toimiva ja näkyvä Tervon tapahtumakalenteri > lähellä.fi-alusta järjestöjen käyttöön
- Luonto pedagogisena oppimisympäristönä päiväkodissa ja koulussa
- Ennaltaehkäisevä päihdetyö> yhteistyön kehittäminen HVA:n kanssa
- Kaikukortin näkyvyyden lisääminen kuntalaisille > laajempi käyttöaste

Tavoite 5. Tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen

Kymmenen keinoa

KAATUMISTEN EHKÄISYYN

1. Liiku monipuolisesti ja säännöllisesti

- Päivittäinen monipuolinen liikkuminen pitää yllä toiminta- ja liikkumiskykyä.
- Liikunnan on hyvä sisältää myös tasapaino- ja lihasvoimaharjoittelua.

2. Muista hyvät jalkineet

- Tukevat, ohutpohjaiset ja luistamattomat jalkineet ovat turvalliset, myös talvella.

3. Muista käyttää liukkailla keleillä liukuestettä

- Kankien kiinnittävät liukuesteet estävät liukastumisen. Myös nastakengät ovat käteviä.

4. Huolehdi, että kotiympäristö on turvallinen

- Riittävä valaistus, myös öiseen aikaan, lisää sisällä liikkumisen turvallisuutta.
- Kodin kulkuväylien tyhjentyminen tavaroista vähentää kaatumisriskiä.
- Matot, joiden reunoihin ei kompastu, luovat turvallisemman kotiympäristön. Liukkaiden mattojen alle on hyvä hankkia liukuesteet.

5. Huolehdi myös kotipihan ja lähiympäristön turvallisuudesta

- Tasaiset ja hyvin hoidetut kotipihan kulkuväylät sekä lähialueiden hyvä hiekoitus talvisalkaan lisäävät ulkona liikkumisen turvallisuutta.

6. Muista syödä monipuolisesti ja riittävän usein, huolehdi myös nesteen saannista

- Vähintään kolme ateriaa päivässä pitää verensokerin tasaisena.
- Riittävä nesteyden nauttiminen on tärkeää (1–1,5 litraa päivässä).
- Maotataloustuotteiden syöminen päivittäin pitää huolta luustosta.

7. Varmista D-vitamiinin riittävä saanti on turvallinen

- D-vitamiinilla ympäri vuoden takaa tasaisen D-vitamiinin saannin.
- Yli 65-vuotiaalle suositus on 20 mikrogrammaa päivässä.

8. Vältä runsasta alkoholin käyttöä

- Alkoholin haittavaikutukset kasvavat ikäntyydessä.
- Viikoittainen määrä ei saisi ylittää seitsemää alkoholiannosta.
- Kerralla nautittu alkoholin määrä ei saisi ylittää kahta annosta.

9. Muista huolehtia terveydentilastasi

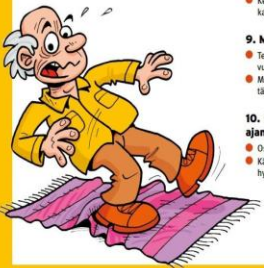
- Terveydentila on hyvä tarkistaa vähintään kerran vuodessa.
- Myös näön tarkastaminen säännöllisesti on tärkeää.

10. Huolehdi, että lääkityksesi on ajantasainen

- Osa lääkkeistä voi lisätä kaatumisvaaraa.
- Käytössä olevan lääkityksen tarpeellisuus on hyvä tarkistaa vähintään kerran vuodessa.

www.kaatumisseula.fi

- Varhaiskasvatuksessa otettu käyttöön liikenneturvallisuus-vuosikello
- Turvallisuusinfoa jaettu varhaiskasvatuksessa, koululla ja kunnan somessa
- Servica huolehtinut mallikkaasti liikenneväylistä ja kunnan piha-alueista
- Vanhusten virikepiiri ja järjestöjen jumpat edistävät ikäihmisten ja työikäisten tasapainonhallintaa
- Muutoksista tiedottaminen tapaturmien ehkäisyä; erityisesti uuden koulun rakennusaikaiset järjestelyt
- Kunnan viranhaltijoita osallistunut Keitele, Tervo, Vesanto, elinvoimakeskukseen ja liikenneturvan liikenneturvallisuustyöryhmien palaveriin
- 112-päivä järjestetty kirjastolla
- Tapaturmien ja väkivallan ehkäisemiseen ei ole järjestetty infotapahtumia

Suunnitellut toimenpiteet

- Turvalliset ja hyvin hoidetut liikenneväylät ja piha-alueet
- Tiedottaminen
- Infotapahtumat

Tavoite 6. Ennakkovaikutusten arvioinnin käyttöönotto kunnassa

Ennakkovaikutusten arviointi on otettu onnistuneesti käyttöön kunnan päätöksenteossa

Suunnitellut toimenpiteet

- Käyttöönotto kunnassa vuonna 2025

Laajan hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 painopistealueet:

1. Painopistealue: Terveelliset elintavat	Koululaiset syövät aamupalan aamuisin
	Asukkaat liikkuvat liikuntasuositusten mukaisesti
	Lasten ja nuorten ylipainon vähentäminen
	Suun terveydestä huolehtiminen
2. Painopistealue: Mielen hyvinvointi	Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen
	Nuorten mielen hyvinvoinnin tukeminen
	Työikäisten mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saavien osuus pienenee
	Työikäisten mielen hyvinvoinnin tukeminen

Laajan hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 painopistealueet:

3. Painopistealue: Osallisuus	Kuntalaisten osallistuminen ja vaikuttaminen
	Päätöksentekoon vaikuttaminen
	Järjestöyhteistyö ja muiden toimijoiden yhteistyön tiivistäminen
	Asukas- ja kansalaistoiminnan edellytysten parantaminen, aktiivinen yhteisöllisyys
	Yrittäjien toimintaedellytysten mahdollistaminen ja tukeminen
4. Painopistealue: Arjen turvallisuus	Ympäristö on terveellinen ja turvallinen
	Päihteiden käytön ennaltaehkäisy ja vähentäminen
	Turvataito osaamisen lisääminen
	Kunnan päiväkotit ja koulut ovat turvallisia oppimisympäristöjä

Lapset ja nuoret

Uuden koulun ja
kirjaston
valmistuminen>
terveellinen oppimis-
ja työympäristö

0-17 vuotiaat, %
väestöstä

10,2% 2023
11,0% 2024

Ylipaino yleisyys 2-6v

24,2% 2023
35,9% 2022

Ylipaino yleisyys 7-12v

42,2 2023
27,7 2022

4.- ja 5- luokkalaisten kouluterveyskyselyn huomioit:

- Luokassa usein rauhallista> **alle 30%**
- Mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista> **alle 50%**
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvat> **alle 44%**
- Syö aamupalaa joka arkipäivä> **alle 73%**
- Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi> **n.8%**
- Koulukiusaamista esiintyy vähän
- Koulun aikuinen kiusannut> **15% yleisempää**
- Kokee kouluinnostusta> **alle 48%**
- **Tuntee itsensä usein yksinäiseksi> alle 4%**
- **Kokee nukkuvansa tarpeeksi> n.87%**

MOVE tulokset pääsääntöisesti hyvät
- Lihaskunnon parantamiseen voisi kiinnittää
enemmän huomioita

Aikuiset

18-64-vuotiaat, %
väestöstä

46,5% 2023
44,2% 2024

65-vuotta täyttäneet, %
väestöstä

44,9% 2024

Yksinasuvat 75
vuotta täyttäneet

**54,6%
2024**
Koko maa
45,1%

Mielenterveysperusteisesti
sairauspäivärahaa saaneet
25-64- vuotiaat

51,7% 2024
68,9% 2025

Mielenterveysindeksi
ikävakioimaton

145,6% 2022
137,2% 2023

Sairastavuusindeksi
ikävakioimaton

146% 2022
151% 2023

Vaikeasti työllistyvät
15-64-vuotiaat

6,5% 2024
Koko maa
4,5%

Hammaslääkärikäynnit
terveyskeskuksissa 18-
vuotta täyttäneillä

636% 2023
587% 2024

Kelan korvaamat
yksityisen
hammashoidon
hammaslääkärikäynnit
yli 18-vuotta
täyttäneillä

476% 2024
481% 2025

Syrjäytymisriskissä olevat > ei tulosta
vuoden 2023 jälkeen

Ikäihmiset

65 vuotta
täyttäneet

44,9% 2024

Koko maa
23,6%

Yksinasuvat 75 vuotta
täyttäneet

54,6% 2024

Koko maa
45,1%

lökkäiden
ympäri vuorokautinen
palveluasuminen 65-74
vuotiaiden hoitopäivät

**831 2023
792 2024**

Kaatumisiin ja putoamisiin
liittyvät hoitajaksot (lkm) 65-
vuotta täyttäneillä/ 10 000
vastaavan ikäistä

**295,8 2023
113,4 2024**

Koti- ja vapaa-ajan
tapaturmiin liittyvät
hoitajaksot 65-vuotta
täyttäneillä (lkm) /10 000
vastaavan ikäistä

**261,5 2023
129,6 2024**

Perusterveydenhuollon
avohoidon lääkärikäynnit
65-74 vuotiailla

2499

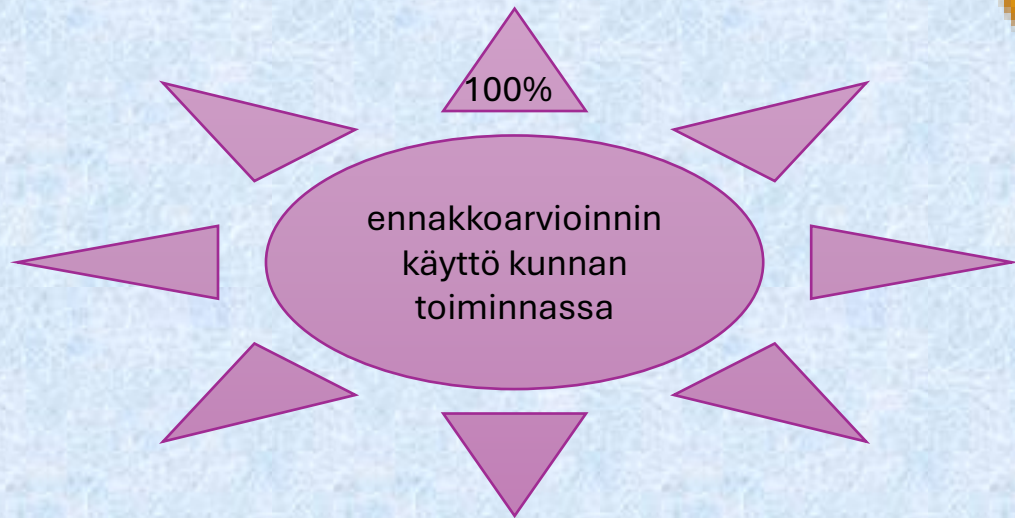
Perusterveydenhuollon
avohoidon lääkärikäynnit
85- vuotta täyttäneillä

3835

Syrjäytymisriskissä olevat > ei
tulosta vuoden 2023 jälkeen

HYTE kunnassa

Eerikkala Golf

- 1141 jäsentä > miehiä 715, naisia 296, poikia/tyttöjä 130 237 uutta jäsentä
- 185 pelipäivää
- n. 110 000 km käveltyä kilometriä
- 59 kilpailua, 1748 osallistujaa

Eläkeliitto

- 165 jäsentä
- Ikäihmisten jummat 2x vk (n. 15 hlö/jumppa)
- Tapahtumat, retket, kerhot

Tervon urheilijat

- N. 200 jäsentä
- Kerhot: jalkapallo 3-9 lk, futsal 3-9lk, yleisurheilu, jääkiekko 3-9lk, nuorten ja aikuisten pesäpallo ja pelikerho
- Lasten kerhoissa n. 10-15 hlö/kerho ja aikuisten n. 10 hlö/kerho
- Tapahtumia

Mitä tekisimmekään ilman järjestöjä ja vapaaehtoisia?

Tervaspartio

- 38 Jäsentä+ perhepartio
- Kerhotoimintaa, viikoittaisissa kerhoissa 10-15 lasta
- Tapahtumat, leirit, retket

Hautolahden kyläyhdistys

- Tapahtumia n. 50 kpl

ViaDia

- Hankkeet
- Tapahtumat
- Ruoka-apu
- Päiväkeskus

Reserviläiset

Tervo-seura

MLL

Lohimaan kalakerho

SPR

Lohimaan rasti

Tervon ja Utrianlahden metsästäjät

Tervon maa- ja kotitalousseura

- 126 jäsentä
- Kokouksia 24
- Talkootunteja 642h
- Kekritapahtumassa yleisöä n. 1800
- Myyjäiset yms. 27 kpl
- Talkoot 17 kpl

Panostetaan tulevaisuudessa...

- Varhaiskasvatuksen ja koulun välistä yhteistyötä tulisi kehittää edelleen> mm. ruokakasvatus ja Lapset puheeksi-menetelmä, vanhemmuuden tukeminen koulutukset
- Luontokohteita- ja luontoreittejä tulisi mainostaa enemmän
- Tulisi pohtia uusia mahdollisia luontokohteita esim. kävelyreitti järven jäälle
- Vaikka nuoria on Tervossa vähän ja indikaattori ym. muita tuloksia kritisoidaan, niin tulisi muistaa, että ne määrällisesti vähäiset tulokset kertovat myös jotain ja niitä ei kannata vähätellä. Niiden olemassa olevienkin nuorten tulisi voida hyvin ja niille tulisi tarjota mielekästä toimintaa> pieni määrä= helpompi toteuttaa ja saavuttaa haluttu tulos ☺
- Ikäihmisten ajatuksia ja toiveita tulisi kuulla paremmin ja ottaa enemmän mukaan päätöksentekoon> ikäihmisten foorumi
- Kesätervolaisten/mökkiläisten ajatukset kuuluviin> mökkiläisfoorumi
- Kunnan avoin viestintä> päättäjien avoin kuntalaisten kohtaaminen> asukasfoorumi 2 x vuodessa
- Kunnan liikenneturvallisuuksuunnitelma olisi hyvä tehdä elinvoimakeskuksen kanssa> tätä ehdotettu elinvoimakeskuksen puolelta jo aikaisemmin
- Yhdistysten toiminta edistää HYTE-työtä valtavasti Tervossa> muistaminen vapaa-ehtoisille?
- Kuntalaisia osallistettava enemmän> päiväkodissa kyselyjä lapsille, koulussa/ nuorisotoimessa nuorille, ikäihmisille
- Kaikukortti kuntalaisten tietoisuuteen enemmän ja nuorille enemmän käyttöön> etsivä> mainostaminen
- Terveyspainotteisia kohtaamisia/infotilaisuuksia kuntalaisille
- Ehkäisevä päihdetyö näkyvämmäksi> HVA yhteistyö

TERVON HYVINVOINTIKERTOMUKSEN 2025 LAATI
HYTEKOORDINAATTORI YHTEISTYÖSSÄ KUNNAN ERI
HALLINTOKUNTIEN EDUSTAJIEN JA YHDISTYSTEN
EDUSTAJIEN KANSSA.

HYVINVOINTIKERTOMUS KÄSITELLÄÄN
SIVISTYSLAUTAKUNNASSA 21.4.2026 JA EDELLEEN
KUNNANHALLITUKSESSA JA VALTUUSTOSSA.